A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2013. június 19.)

a Franciaország által a lóversenytársaságok javára nyújtani tervezett SA.30753 (C 34/10) (korábbi N 140/10) számú Állami támogatásról

(az értesítés a C(2013) 3554. számú dokumentummal történt)

(Csak a francia nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2014/19/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére [1],

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután felkérte az érdekelt feleket, hogy az említett cikkeknek megfelelően nyújtsák be észrevételeiket [2], és ezen észrevételek figyelembevételével,

mivel:

1. ELJÁRÁS

(1) Franciaország 2010. április 13-án kelt levelében értesítette a Bizottságot arról a tervezetről, amelynek értelmében adójellegű járulékot vezetne be az online lóversenyfogadásokra, mely járulék a lóversenytársaságok által végzett közszolgáltatási feladat finanszírozását szolgálná.

(2) A Bizottság 2010. november 17-i levelében tájékoztatta Franciaországot arról a határozatáról, hogy e támogatás tekintetében megindítja az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdésében előírt eljárást (a továbbiakban: az eljárást megindító határozat).

(3) Az eljárást megindító bizottsági határozatot közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* [3]. A Bizottság felkérte az érdekelt harmadik feleket a kérdéses intézkedéssel kapcsolatos észrevételeik megtételére.

(4) Franciaország 2011. január 18-án nyújtotta be az eljárást megindító határozattal kapcsolatos észrevételeit.

(5) A Bizottsághoz több észrevétel érkezett az érdekelt felek részéről (lásd az alábbi 1. táblázatot):

1. táblázat

Érdekelt felek

Álláspont	Szervezet	Rövid leírás	Dátum
Támogatja az Intézkedést	**Cheval Français**	Az ügetőversenyekért felelős anyavállalat	2011. február 11.
	France Galop	A sík- és akadályversenyekért felelős anyavállalat	2011. február 11.
	A lóversenyek ellenőrzéséért felelős laboratórium (Laboratoire des Courses Hippiques)	Doppingellenőrzési tevékenységet végző, teljes körűen az anyavállalatok által finanszírozott nonprofit szövetség	2011. február 11.

[1] Az EK-Szerződés 87. és 88. cikkét 2009. december 1-jei hatállyal az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 107., illetve 108. cikke váltotta fel. A két rendelkezés lényegét tekintve azonos. E határozat alkalmazásában az EUMSZ 107. és 108. cikkére történő hivatkozásokat – adott esetben – az EK-Szerződés 87., illetve 88. cikkére történő hivatkozásként kell értelmezni. Az EUMSZ bevezetett bizonyos, szóhasználatra vonatkozó változtatásokat is, mint például a „Közösség” kifejezés „Unió”-val, a „közös piac” kifejezés „belső piac”-cal, az „Elsőfokú Bíróság” kifejezés pedig „Törvényszék”-kel történő felváltása. Ez a határozat az EUMSZ szóhasználatát követi.

[2] HL C 10., 2011.1.14., 4. o.

[3] Lásd a 2. lábjegyzetet.

Álláspont	Szervezet	Rövid leírás	Dátum
	Association de Formation et d'Action sociale des Ecuries de courses (Versenyistállók Képzési és Szociális Ellátó Szövetsége)	60 %-ban az anyavállalatok által finanszírozott nonprofit szervezet, amely szakképzést és szociális ellátást biztosít a lóversenyzés ágazatában.	2011. február 11.
	Európai Ügetőunió (UET)	19 európai ország nemzeti ügetőszövetségeit tömörítő szervezet	2011. február 9.
	European and Mediterranean Horseracing Federation (Európai és Mediterrán Országok Lóversenyszövetsége)	18 (ezen belül 14 európai) lovaságazati hatóságot tömörítő szövetség, amelynek célja a lovas versenysportok népszerűsítése. A szövetségben Franciaországot a France Galop képviseli.	2011. február 14.
Ellenziaz Intézkedést	**European Gaming & Betting Association (európai szerencsejáték- és sportfogadási szövetség)**	Az európai nyeremény- és szerencsejáték-szolgáltatókat tömörítő, a belga jog szerinti nonprofit szövetség	2011. február 14.
	Névtelen	nem áll rendelkezésre	2011. február 14.

(6) Az érdekelt felek észrevételeit 2011. február 28-án továbbították Franciaországnak. Franciaország 2011. április 4-én benyújtotta az érdekelt felek észrevételeivel kapcsolatos megjegyzéseit.

(7) 2011. április 12-én a Bizottság információkérést intézett a francia hatóságokhoz.

(8) 2011. május 4-én munkaértekezletre került sor a bizottsági szolgálatok és a francia hatóságok részvételével.

(9) 2011. május 11-i levelében Franciaország a 2011. április 12-i kérdések megválaszolására előírt határidő meghosszabbítását kérte, amelyet a Bizottság 2011. május 16-án kelt levelében hagyott jóvá. Franciaország 2011. június 20-án küldte el válaszát az említett kérdésekre.

(10) A Bizottság szolgálatai és a francia hatóságok 2011. július 11-én és 2011. december 9-én munkaértekezleten egyeztettek.

(11) Franciaország a 2011. december 14-i eredeti értesítésére vonatkozóan módosítástervezetet nyújtott be.

(12) 2011. december 16-án a Bizottság kérdéseket intézett Franciaországhoz az újonnan benyújtott intézkedésről. A francia hatóságok 2012. március 1-jén válaszoltak.

(13) 2012. március 30-án a Bizottság szolgálatai és a francia hatóságok munkaértekezletet tartottak, ahol a francia hatóságok által javasolt új intézkedést vitatták meg.

(14) A Bizottságnak az új intézkedés kiigazítására irányuló kéréseit követően a francia hatóságok 2012. december 6-án, 2013. január 21-én és 2013. február 27-én további információkkal szolgáltak.

(15) 2013. április 29-én a francia hatóságok hivatalosan benyújtották a Bizottságnak a 2010. április 13-i értesítés módosítását, amely a bizottsági szolgálatokkal közösen elfogadott új intézkedést tartalmazta.

2. AZ EREDETI ÉRTESÍTÉSBEN SZEREPLŐ INTÉZKEDÉS LEÍRÁSA

2.1. Háttér: a nyeremény- és szerencsejátékok ágazatának verseny előtti megnyitása

(16) Franciaország az online nyeremény- és szerencsejátékok ágazatának verseny előtti megnyitásáról és szabályozásáról szóló, 2010. május 12-i 2010-476. sz. törvénnyel (a továbbiakban: a 2010. május 12-i törvény) megnyitotta a verseny előtt az online nyeremény- és szerencsejátékok ágazatát.

(17) A 2010. május 12-i törvény azon célkitűzés megvalósítását szolgálja, hogy felszámolja az egyre bővülő illegális internetes nyeremény- és szerencsejáték-kínálatot. Három játéktípust nyitottak meg a verseny előtt, amit az indokolt, hogy igen népszerűek a játékosok körében, valamint esetükben minimális a függőség kialakulásának veszélye; ezek a lóversenyfogadás, a sportfogadás és az online pókerjátékok.

(18) Az online szerencsejáték-szolgáltatóknak vagy fogadóirodáknak rendelkezniük kell a 2010. május 12-i törvénnyel létrehozott, az online szerencsejátékokat szabályozó hatóság (ARJEL) által kiállított, öt évre szóló engedéllyel.

(19) Az online szerencsejátékok verseny előtti megnyitását követően a Bizottság 2010. november 24-én lezárta ([4]) a Franciaország ellen indított kötelezettségszegési eljárást. A Bizottság 2006-ban indította az említett kötelezettségszegési eljárást ([5]), mivel úgy vélte, hogy Franciaország aránytalan akadályokat gördít a külföldi szolgáltatók által végzett szolgáltatásnyújtás elé. E kötelezettségszegési eljárással összefüggésben a Bizottság 2007-ben indokolással ellátott véleményt ([6]) tett közzé.

([4]) Lásd többek között: IP/10/1597.
([5]) Lásd többek között: IP/06/1362.
([6]) Lásd többek között: IP/07/909.

(20) A verseny előtti megnyitást megelőzően a lóversenypályákon kívül folytatott lóversenyfogadások területén a 2 anyavállalatból ([7]) és 49 vidéki lóversenytársaságból (a továbbiakban együtt: lóversenytársaságok) álló gazdasági egyesülés ([8]), a PMU (Paris mutuel urbain) rendelkezett monopóliummal, mind az internet útján zajló online fogadások, mind pedig a PMU értékesítőhálózatán belül vagy a lóversenypályákon megtett hagyományos fogadások esetében.

(21) A 2010. évi értesítés időpontjában az Európában vezető, világszinten a második legnagyobb fogadójáték-szolgáltató, a PMU lóverseny-fogadási tétekből származó bevétele 9 342 millió EUR-ra rúgott. A PMU 2010. évi forgalmának 8,5 %-a ([9]) az online tevékenységből származott. Nettó eredményének teljes összegét – azaz 2010-ben 790,9 millió EUR-t ([10]) – a lóversenytársaságok finanszírozására fordítja. Ebből finanszírozzák a lótenyésztési ágazat (lótenyésztés, szabadidőközpontok, lovasközpontok stb.) 80 %-át; az ágazat közel 74 000 főt foglalkoztat és összesen 250 lóversenypályán valamennyi régióban jelen van.

2.2. **Az eredeti értesítésben szereplő intézkedés célja**

(22) Tekintettel a PMU-nek a lótenyésztési ágazat finanszírozásában játszott fontos szerepére, a francia hatóságok attól tartottak, hogy az ágazat fennmaradását veszélyeztetné, ha az online nyeremény- és szerencsejátékok verseny előtti megnyitása nyomán a PMU bevételei a következő okok valamelyike miatt jelentősen visszaesnének:

— az online lóversenyfogadást biztosítani jogosult más szolgáltatók jelentette verseny;

— az, hogy a jogellenes online sportfogadás felszámolása miatt a lóversenyekre fogadó egyes játékosok átválthatnak a sportfogadásra, ami átalakítaná a piaci struktúrát.

(23) Franciaország ezért úgy döntött, hogy a lótenyésztési ágazatnak a verseny megnyitása által előidézett esetleges gazdasági megrendülése és az ebből eredő esetleges káros következmények elkerülése érdekében az ágazat javára adójellegű járulékot vet ki az online lóversenyfogadásokra. A francia hatóságok szerint az online lóversenyfogadásokra kivetett adójellegű járulék a lóversenytársaságok által nyújtott általános gazdasági érdekű szolgáltatást finanszírozna (lásd a 2.3. fejezetet).

(24) Az online, többek között a PMU weboldalán megtett lóverseny-fogadási tétekből származó járulékbevétel teljes összege visszakerülne a lóversenyekért felelős anyavállalatokhoz (az egyes szakágakra, azaz az ügető-, illetve a sík- és akadályversenyekre érkezett tétek arányában), amelyek ezután a megfelelő összegeket elosztanák az egyes kedvezményezettek között ([11]). Ezek a bevételek kiegészítenék a PMU értékesítési pontjainak fizikai hálózatán belül tett fogadásokból (a továbbiakban: hagyományos fogadások) származó forrásokat. A 2010. évi pénzügyi adatok alapján úgy becsülték, hogy a járulék körülbelül 64 millió EUR bevételt hozhat.

(25) A járulék 2010-re javasolt mértéke az online megtett lóverseny-fogadási tétek 8 %-a volt, amelyet a 2008. évi pénzügyi adatok alapján számítottak ki, és amely megfelelt a közszolgáltatási kötelezettségek költségei, valamint az online és hagyományos lóverseny-fogadási tétek együttes összege egymáshoz viszonyított arányának. A járulék mértéke tehát azt szolgálta, hogy a közszolgáltatási tevékenységek finanszírozása terén azonos terhet rójon a PMU-re és más lóverseny-fogadási szolgáltatókra. A járulék mértéke a közszolgáltatási kötelezettségek költségeiben, valamint a lóverseny-fogadási tétek összegében bekövetkező változástól függően elvileg az alábbi képlet szerint felülvizsgálható:

$$\text{Járulék mértéke} = \frac{\text{Közszolgáltatási kötelezettségek költsége (N} - \text{2. év ([12]))}}{\text{Lóverseny-fogadási tétek (N} - \text{2. év)}}$$

([7]) A versenyek alapjául szolgáló egyes szakágakon (ügetés, sík- és akadályverseny) belül a mezőgazdasági miniszter egy lóversenytársaságot nevez ki a lóversenyekért felelős anyavállalatként: az ügetőversenyek esetében ez a Cheval Français, a sík- és akadályversenyek esetében pedig a France Galop. Ezek az anyavállalatok központi szerepet töltenek be a szakágukkal kapcsolatos, fogadás tárgyát képező versenyek szervezésében.

([8]) A gazdasági egyesülés olyan átlátható, saját tőkével nem rendelkező szervezet, amelyet tagjai egyes tevékenységeik összevonása céljából alapítanak.

([9]) 2008-ban 5,8 %, 2009-ben 7,2 %.

([10]) 2008-ban 736,4 millió EUR, 2009-ben 731,4 millió EUR.

([11]) A lóversenyekért felelős anyavállalatok gondoskodnának a járulékból származó bevétel különböző kedvezményezettek: a lóversenytársaságok (ideértve magukat az anyavállalatokat is), a francia nemzeti lóversenyszövetség, a lóversenyek ellenőrzéséért felelős laboratórium, a párizsi lóversenypályák szakmai csoportosulása, a versenyistállók képzési és szociális ellátó szövetsége, valamint a regionális szövetségek közötti elosztásáról.

([12]) Tekintettel a járulék mértékének kiszámításához szükséges pénzügyi adatok rendelkezésre állására, a referenciaév az N-2. év.

Az értesítés mindazonáltal előírta, hogy a járulék mértékének a [7–9 %] közötti tartományban kell maradnia. A fenti képlet értelmében a járulék mértéke 2012-ben – a 2010. évi pénzügyi adatok alapján – 8 % lenne (lásd a (113) preambulumbekezdést).

(26) A PMU fizikai hálózatán belül kötött fogadásokból és az adójellegű járulékból származó bevételeken túl meg kell jegyezni, hogy a lóversenytársaságok bevételeit a PMU online pókerhez kapcsolódó, illetve online sportfogadási tevékenységeiből származó jövedelme is kiegészíti, amely tevékenységekre az online nyeremény- és szerencsejátékok verseny előtti megnyitását követően szintén engedélyt kapott.

(27) Az intézkedésről szóló értesítés időpontjában azt tervezték, hogy az online lóversenyfogadásra kivetett adójellegű járulék a hagyományos és online lóversenyfogadásokra egyaránt vonatkozó adózási jogszabályok részét képezi majd. Az általános adótörvény valóban előírta, hogy a lóverseny-fogadási szolgáltatóknak a tétek összegének 5,7 %-át adóként be kell fizetniük ([13]).

2.3. **A lóversenytársaságok közszolgáltatási feladata**

(28) A francia hatóságok értesítése szerint a lóversenytársaságok közszolgáltatási feladatot látnak el, amely a következőket foglalja magában:

— a lófélék nemesítése;

— a tenyésztés ösztönzése;

— a lóversenyzés és a lótenyésztés területén tartott képzések;

— vidékfejlesztés.

(29) Ezek az általában a lóversenytársaságok által végzett feladatok jelentős szereppel ruházzák fel a lóversenyekért felelős anyavállalatokat, amelyek a versenyszervezés és a lótenyésztési ágazat egészének meghatározó alakjai ([14]). A Cheval Français és a France Galop különösen az alábbi területeken lát el kulcsfontosságú feladatokat:

— versenyszabályzatok kidolgozása és aktualizálása;

— versenyszervezés;

— a díjazás odaítélésének és elosztásának feltételei;

— a versenyek és az ágazat szabályozása;

— a versenyek szervezéséhez szükséges felszerelések;

— lovak kiválasztása;

— szakképzés.

(30) A lóversenytársaságok közszolgáltatási feladatának végrehajtása a gyakorlatban az alábbi tevékenységek révén történik:

— A díjazások és juttatások elosztása a lóversenytársaságok által versenyeztetett lovak tenyésztői, tulajdonosai és zsokéi között;

— A lóversenytársaságok által végzett versenyszervezés, ideértve a lóversenypályák karbantartását és építését;

— a lóversenypályákon a lóversenyek ellenőrzéséért felelős laboratórium által végzett doppingellenőrzések;

— a versenyistállók képzési és szociális ellátó szövetsége (AFASEC) által biztosított, a versenyekhez kapcsolódó valamennyi foglalkozást (zsoké, hajtó, edző stb.) felölelő képzési tevékenységek.

(31) E közszolgáltatási feladat nettó költsége 2010-ben hozzávetőleg 747 millió EUR volt ([15]) (lásd a (113) preambulumbekezdést). Az alábbi ábra a fenti tevékenységeknek a teljes összegen belüli (költségszempontú) arányát szemlélteti.

([13]) Az általános adótörvény 302a. ZG cikke.
([14]) 2010. november 2-i 2010-1314. sz. rendelet a lóversenytársaságok közszolgáltatási kötelezettségeiről és az anyavállalatok általi intézkedések részletes szabályairól.
([15]) Ez az összeg a 775 millió összköltség és a 28 millió EUR bevétel különbözete.

1. ábra

A közszolgáltatási feladat költségeinek megoszlása (2010. évi adatok)

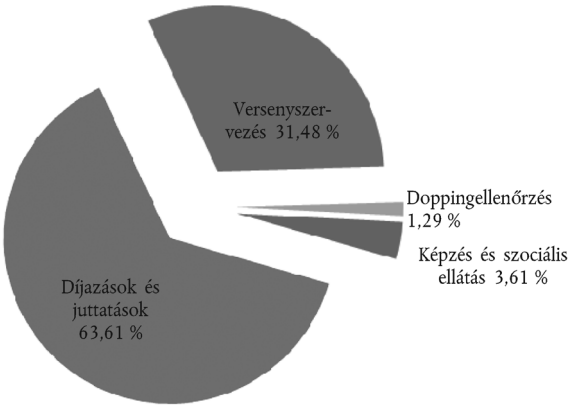

(32) 2010-ben az értesítésben szereplő ún. közszolgáltatási költségek legnagyobb részét (lásd az 1. ábrát) a tenyésztők, a tulajdonosok és a zsokék részére kifizetett díjazások és juttatások tették ki (493 millió EUR, azaz az összes költség körülbelül 63,6 %-a). A második legnagyobb költségtételt a versenyszervezés költségei jelentették (244 millió EUR, azaz az összes költség körülbelül 31,48 %-a).

(33) A Franciaország által az értesítésben ismertetett közszolgáltatási feladat összköltségét teljes egészében a lóversenytársaságok bevételeiből finanszírozzák, amelyek a PMU-t illető internetes online fogadásokból, a PMU értékesítőhálózatán belül kötött hagyományos fogadásokból, a lóversenypályákon kötött fogadásokból és a lóversenytársaságok egyéb saját forrásaiból (például a lóversenypályákra való belépődíjakból) származnak.

3. A HIVATALOS VIZSGÁLATI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁHOZ VEZETŐ OKOK

(34) A Bizottság úgy vélte, hogy az állami támogatás fogalmának valamennyi alkotóeleme megvalósul. A Bizottság – miután a hatályos szabályok által kínált valamennyi lehetőséget megvizsgálta – nem találta meg egyértelműen az intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetősége megállapításának módját.

(35) A Bizottság különösen komoly kételyeinek adott hangot azzal kapcsolatban, hogy Franciaország a lóversenytársaságok által ellátott feladatot általános gazdasági érdekű szolgáltatásnak minősítette, és következésképpen azt illetően, hogy a tervezett támogatási intézkedést közszolgálati ellentételezésként kellene kezelni, és annak összeegyeztethetőségét az EUMSZ 106. cikkének (2) bekezdése és a közszolgáltatással járó ellentételezés formájában nyújtott állami támogatásról szóló közösségi keretszabály ([16]) alapján kellene megítélni.

(36) Ezenfelül a Bizottság által végzett előzetes vizsgálat nyomán nem lehetett egyértelműen megállapítani az összeegyeztethetőséget. A Bizottság birtokában lévő információk fényében a tervezett támogatás láthatóan nem tett eleget sem az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjában felsorolt általános összeegyeztethetőségi feltételeknek, sem pedig az olyan eszközökben felsorolt egyedi feltételeknek, mint a regionális támogatásról szóló iránymutatások ([17]) vagy a mezőgazdasági iránymutatások ([18]).

(37) Figyelembe véve továbbá a támogatási intézkedés és az adójellegű járulék beszedése közötti szoros összefüggést, egyúttal a járuléknak a Szerződés más elveinek való megfelelését is biztosítani kell, és a Bizottság továbbra is kétségbe vonta, hogy az adójellegű járulék összeegyeztethető a szolgáltatásnyújtás szabadságának az EUMSZ 56. cikkében foglalt elvével, valamint az EUMSZ 110. cikke szerinti megkülönböztetésmentesség elvével.

4. ÁTMENETI INTÉZKEDÉSEK

(38) A Bizottság határozatára várva Franciaország 2010. október 20-án átmeneti intézkedést fogadott el, amelynek értelmében 2010. augusztus 3-tól visszamenőleges

([16]) A francia hatóságok a közszolgáltatással járó ellentételezés formájában nyújtott állami támogatásról szóló közösségi keretszabály (HL C 297, 2005.11.29.) alapján jelentették be az intézkedést.

([17]) Iránymutatás a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó nemzeti regionális támogatásokról, HL C 54., 2006.3.4.

([18]) Az agrár- és erdészeti ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatások, 2007–2013, HL C 319., 2006.12.27.

hatállyal 8 %-os járulékot vet ki az online lóversenyfogadásokra. A járulékbevételt azonban nem a lóversenytársaságok kapják, hanem az a francia állam általános költségvetését gyarapítja.

(39) Az említett átmeneti intézkedés bevezetésével egyidejűleg Franciaország csökkentette a hagyományos és az online lóversenyfogadásokra vonatkozó általános adóterheket. Ezen adó mértéke a tétek összegének 5,7 %-áról azok 4,6 %-ára mérséklődött.

5. A FRANCIA HATÓSÁGOK ÉSZREVÉTELEI

(40) A francia hatóságok 2011. január 18-i levelükben benyújtották az eljárást megindító határozattal kapcsolatos észrevételeiket.

5.1. **Az állami támogatás meglétéről**

(41) A francia hatóságok nem vitatják az állami támogatás minősítését, amely összhangban áll az értesítésükben foglaltakkal, ám az alábbi szempontokat illetően kétségeik vannak:

5.1.1. *A lóversenytársaságok számára biztosított előny megléte*

(42) A francia hatóságok nem értenek egyet azzal, hogy a meghozott intézkedés az online lóverseny-fogadási piac verseny előtti megnyitását megelőző helyzettel összevetve előnyhöz juttathatja a lóversenytársaságokat. Az intézkedésre mindössze azért van szükség, hogy alkalmazkodni lehessen egy olyan új helyzethez, amelyben a korábbi egyetlen szerencsejáték-szolgáltató helyett immár többen tevékenykednek. A korábban egyedül a PMU-t terhelő díjakat egyszerűen elosztják az összes szolgáltató között. A francia hatóságok továbbá úgy vélik, hogy az intézkedés azért sem juttathatja előnyhöz a PMU-t, mert az a járulékból származó összes bevételt visszajuttatja a lóversenytársaságoknak.

5.1.2. *A versenyre gyakorolt hatás és a kereskedelem érintettsége*

(43) A francia hatóságok szerint az online lóversenyfogadások piacán nem kell tartani a verseny torzulásától, mivel a járulék valamennyi online lóverseny-fogadási szolgáltatóra egyformán alkalmazandó, továbbá a versenyszervezés szintjén sem torzul a verseny, mivel a lóversenytársaságok nem egymás versenytársai, hanem európai, sőt világszinten is együttműködnek egymással (a versenynaptárat például úgy állítják össze, hogy elkerüljék az átfedéseket).

5.2. **A lóversenytársaságok tevékenységeinek általános gazdasági érdekű szolgáltatásként történő minősítéséről**

(44) A francia hatóságok kitartottak amellett, hogy a tagállamok az általános gazdasági érdekű szolgáltatások meghatározása és megszervezése terén mérlegelési jogkörrel rendelkeznek.

(45) A Bíróság több ízben megállapította, hogy amikor a tagállamok meghatározzák az általuk egyes vállalatokra ruházott, általános gazdasági érdekű szolgáltatások fogalmát, „figyelembe vehetik a nemzeti politikájukra jellemző sajátos célokat” ([19]).

(46) A francia hatóságok úgy vélik, hogy a lóversenytársaságok által végzett versenyszervezés hozzájárul a lófélék nemesítését, a tenyésztés ösztönzését, a lóversenyzés és a lótenyésztés területén tartott képzéseket és a vidékfejlesztést szolgáló általános gazdasági érdekű szolgáltatáshoz.

(47) A francia jogalkotó a 2010. május 12-i törvényre hivatkozva kívánta alátámasztani, hogy valóban létezik olyan közszolgáltatási feladat, amelynek ellátásában a lóversenytársaságok közreműködnek. A nyereményi- és szerencsejátékokkal kapcsolatos állami politika – az említett törvény 3. cikkében felsorolt – fő célkitűzéseinek egyike „az érintett ágazatok gazdasági hanyatlásának elkerülése érdekében a különböző típusú szerencsejátékok kiegyensúlyozott és egyenlő fejlődése”. A 65. cikk kimondja, hogy „a lóversenytársaságok különösen lóversenyek szervezése révén közreműködnek a lófélék nemesítésére, a tenyésztés ösztönzésére, a lóversenyzés és a lótenyésztés területén tartott képzésekre és a vidékfejlesztésre irányuló közszolgáltatási feladatban”.

(48) Ez a feladat eleget tesz az általános gazdasági érdekű szolgáltatásra vonatkozó közösségi követelményeknek, mivel általános és kötelező, ellátására hatósági jogi aktusban adtak megbízást és egy szokásos magánvállalkozás tevékenységeivel összevetve egyedi jellegű.

(49) A lófélék nemesítésének általános érdekű vonatkozását a Bizottság is elismerte, különösen a következők révén:

— A versenyeztetésre szánt lovak kereskedelméről szóló irányelv ([20]), amely elismeri „a lófélék tenyésztése ésszerű fejlesztésének”, valamint „a tenyésztés [biztosítása], [fejlesztése] és [javítása]” támogatásának fontosságát.

— A Ladbroke kontra Bizottság ügyben elfogadott álláspont ([21]), amelyben a Bizottság úgy vélte, hogy „a fogadójátékok ágazatának fejlődéséhez és hatékonyságának növeléséhez, és különösen a lóversenyek javításához való hozzájárulás jogos célkitűzés, és összhangban áll a Közösség érdekeivel.”

(50) A francia hatóságok emellett hangsúlyozták, hogy a lótenyésztési ágazat – különösen a 250 lóversenypályának köszönhetően – a vidékfejlesztés hajtómotorjaként, valamint egy meghatározott kulturális örökség fenntartása szempontjából is nagy jelentőséggel bír.

(51) Végül, a hatóságok úgy érveltek, hogy az Államtanács 2009. november 26-i véleményében ([22]) megállapította ilyen általános gazdasági érdekű szolgáltatás meglétét, amikor egyaránt utalt a fent említett irányelvben megfogalmazott célokra, valamint az olyan általános érdekű célkitűzésekre, mint a tenyésztés ösztönzése és a vidékfejlesztés.

([19]) Lásd a C-67/96. sz. Albany ügyben hozott 1999. szeptember 21-i ítéletet, EBHT 1999., I-5751. o..

([20]) A Tanács 90/428/EGK irányelve (1990. június 26.) a versenyeztetésre szánt lovak kereskedelméről.

([21]) Lásd a T-67/94. sz., Ladbroke kontra Bizottság ügyben hozott 1998. január 27-i ítéletet, EBHT 1998., II-1. o., 143. pont.

([22]) Államtanács, 383.270. – 2009. november 26-i csütörtöki ülés.

(52) Mindemellett az Államtanács úgy ítélte meg, hogy a tenyésztés ösztönzése nem függetleníthető a területrendezéstől és a vidékfejlesztéstől, amelyek szintén általános érdekű célkitűzéseknek tekinthetők. A lóversenyek, különösen a Franciaországban található lóversenypályák jelentős számának köszönhetően, hozzájárulnak ezekhez a célkitűzésekhez.

5.3. **Az intézkedés összeegyeztethetősége az EUMSZ 106. cikke (2) bekezdésének értelmében**

(53) A francia hatóságok úgy vélték, hogy teljesülnek az összeegyeztethetőségnek az EUMSZ 106. cikke (2) bekezdésében előírt feltételei.

(54) A francia hatóságok különösen úgy vélik, hogy a közfeladat végrehajtásáért járó ellentételezés szükséges (a versenyek ára magában foglalja például a zsokék fizetését) és arányos. A lóversenytársaságokra kirótt járulék mértékét a közszolgáltatási kötelezettségek összköltsége és a lóversenyfogadásokból származó bevételek teljes összege alapján pontosan számítják ki, így elkerülhető a túlkompenzáció. Mindemellett az értesítés a túlkompenzációra vonatkozó ellenőrzési mechanizmust irányoz elő.

5.4. **Az intézkedésnek a szolgáltatásnyújtás szabadságának elvével való összeegyeztethetőségéről**

(55) A francia hatóságok úgy érveltek, hogy az adójellegű járuléknak nincsenek diszkriminatív vonásai, mivel az:

— Elsősorban a lóversenytársaságok és különösen a PMU, azaz az engedéllyel rendelkező fogadójáték-szolgáltató tagtársaságai számára előnyös. Mindazonáltal e társaságoknak semmiféle, tehát sem pénzügyi, sem versenyelőnye nem származik ebből más szolgáltatókkal szemben, mivel az említett bevételt csak és kizárólag a francia hatóságok által rájuk ruházott közszolgáltatási feladat finanszírozására fordítják, amely feladat ellátása során a versenyek résztvevői között nemzetiségük alapján nem tesznek különbséget.

— Végül, közvetett módon valamennyi engedéllyel rendelkező fogadójáték-szolgáltató, akár nemzeti, akár külföldi szolgáltató számára előnyös. A magas színvonalú és nagy vonzerővel bíró versenyek szervezéséből fakadó pozitív externáliák valamennyiük számára kedvezőek.

6. **AZ ÉRDEKELT FELEK ÉSZREVÉTELEI**

(56) A Bizottsághoz 8 érdekelt féltől érkeztek észrevételek. Ezek között öt szövetség, a két lóversenyekért felelős anyavállalat, valamint egy névtelenséget kérő szervezet található (lásd az (5) preambulumbekezdést).

6.1. **A bejelentett intézkedést támogató érdekelt felek észrevételei**

(57) Az érdekelt felek közül hatan támogatták a bejelentett intézkedést. Köztük van a lóversenyekért felelős két anyavállalat, amelyek az intézkedés jelentős kedvezményezettjei. A bejelentett intézkedést támogató érdekelt felek főbb érvei a következők:

6.1.1. *Az intézkedés jelentősége a lóversenyek jövője szempontjából*

(58) Egyes érdekelt felek kifejtették, hogy a lóversenyeket Európa-szerte a fogadásokból származó bevételekből finanszírozzák, ezért azok teljes mértékben ezektől a bevételektől függnek.

(59) Összefüggés van a lóversenyágazaton belüli közvetlen foglalkoztatás és a lóversenyfogadásokból származó bevételek között, amelyeket visszaforgatnak az ágazatba. A bevételek csökkenése érinti a tenyésztési iparágat, aminek nyomán a lóversenyek nem tudják betölteni a lófélék nemesítése és a lótenyésztés ösztönzése terén vállalt szerepüket.

(60) Ezenfelül a lóversenyágazat fontos eszköz Európa számára, a 250 franciaországi lóversenypálya pedig kiemelt társadalmi szereppel bír, mivel biztosítják a franciáknak a lóversenyek hagyományaihoz való kötődését, valamint azért is, mert gyakran Franciaország hátrányos helyzetű térségeiben találhatók.

(61) Hasonlóképpen fontos a fogadójátékok rendszerének védelme, amely biztosítja a lehető legmagasabb fokú átláthatóságot és feddhetetlenséget, valamint célja, hogy méltányos megtérülést szavatoljon a sport számára.

6.1.2. *Az állami támogatás megléte*

(62) Egyes érdekelt felek kitartottak amellett, hogy a bejelentett intézkedés az alábbi okok miatt nem minősül az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének értelmében vett támogatásnak:

(63) Nem juttatja gazdasági előnyhöz a kedvezményezett lóversenytársaságokat: az online lóverseny-fogadási tétek 8 %-ának megfelelő, bevezetett járulékból származó bevételek messze elmaradnak a lóversenyekért felelős anyavállalatoknál a közszolgáltatási kötelezettségek ([23]) végrehajtása során keletkező költségektől.

(64) Ezenfelül az intézkedés nem érinti a kereskedelmet és nem torzítja a versenyt, illetve ezzel nem fenyeget, mivel a szigorú értelemben vett lóversenypiac, ahol a versenytorzulás bekövetkezhetne, nem létezik: csupán lóverseny-fogadási piac van.

(65) Még ha a Bizottság úgy ítélné is meg, hogy létezik lóversenypiac, az intézkedés nyomán kedvezményezett lóversenytársaságok nem állnak versenyben más tagállamok lóversenytársaságaival, mivel a lóversenytársaságok az ilyen versenyhelyzet elkerülése céljából európai, sőt világszinten is összehangolják tevékenységüket, például úgy, hogy más-más időpontokban rendezik a versenyeket.

(66) Másrészről, ha a Bizottság ezt az elemzést a lóversenyfogadás piacára alkalmazza, az intézkedés akkor sem vezethet piaci torzuláshoz, mivel nem tesz különbséget az egyes fogadójáték-szolgáltatók között.

([23]) Az 1891. évi törvény és a 2010. november 2-i 2010-1314. sz. rendelet meghatározása szerint.

(67) Végül, egyes érdekelt felek utaltak arra is, hogy a lóversenytársaságok helyi jellegű tevékenységet folytatnak, amely ennélfogva nem érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet.

6.1.3. *Az általános gazdasági érdekű tevékenység meghatározása*

(68) Egyes érdekelt felek kitartottak amellett, hogy a tagállamok mérlegelési jogkörrel rendelkeznek az általános gazdasági érdekű szolgáltatások meghatározása és megszervezése tekintetében.

(69) Kifejtették továbbá, hogy a lóversenytársaságok tevékenységének általános gazdasági érdekű szolgáltatásként történő minősítését a francia lótenyésztési ágazat történelmi, kulturális és gazdasági vonatkozásai indokolják. A versenyek szervezése megoldást kínál egy közérdekű problémára, valamint választ ad arra a kérdésre, hogy a területrendezés keretében hogyan őrizhető meg egy kulturális és genetikai örökség, illetve a kapcsolódó egyedi know-how. Végül, a versenyszervezésnek sportvonatkozása is van.

(70) Egyes érdekelt felek továbbá felvetették, hogy a lóverseny természetéből adódóan veszteséges tevékenység, amelynek fennmaradását a tulajdonosok meg nem térülő ráfordításai és egy 6 000 főt számláló önkéntes hálózat biztosítja. Ennélfogva a megfelelő lóversenykínálat piaci alapon nem biztosítható, és következésképpen indokolt a lóversenytársaságok tevékenységeit általános gazdasági érdekű szolgáltatásnak tekinteni.

6.1.4. *Összeegyeztethetőség az EUMSZ 106. cikke (2) bekezdésének értelmében*

(71) Egyes érdekelt felek úgy érveltek, hogy amennyiben az intézkedést állami támogatásnak minősítik, az az általános gazdasági érdekű szolgáltatások finanszírozására vonatkozó szabályok értelmében összeegyeztethető.

(72) A lóversenyekért felelős anyavállalatok összes eszközét a strukturálisan veszteséges közszolgáltatási feladatok végrehajtására fordítják, ami eleve kizárja a versenypiaci tevékenységek támogatására alkalmas túlkompenzációt. A járulék útján beszedett összeg ezenfelül a lóversenytársaságoknál a rájuk ruházott általános gazdasági érdekű szolgáltatás végrehajtása során felmerülő összes költséghez viszonyítva meglehetősen jelentéktelen.

6.1.5. *Összeegyeztethetőség az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdése c) pontjának értelmében*

(73) Egyes érdekelt felek úgy érveltek, hogy a lóversenytársaságokra ruházott feladatok célja a lótenyésztés támogatása és fejlesztése, amely ágazat az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti gazdasági tevékenységi ágazat.

(74) Hosszú távon életképes lótenyésztési ágazat hiányában nem kerülhet sor lóversenyekre. A járulék és a lóversenyek szervezése között tehát közvetlen összefüggés áll fenn. Amennyiben a lóversenytársaságok összes költségét a versenyszervezésre fordítják és ennélfogva azok előnyeiből valamennyi lóverseny-fogadási szolgáltató részesül, az említett érdekelt felek szerint az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontján alapuló megközelítés értelmében egy adott ágazatban igazolható a közös érdekű tevékenységek adójellegű járulékból történő finanszírozása. E megközelítés szerint a lóversenytársaságok valamennyi költségét figyelembe kell venni, ami indokolja a francia hatóságok által a bejelentett intézkedésre vonatkozóan javasolt 8 %-os mértéket, valamint az e százalékarány felülvizsgálatához javasolt részletes szabályokat.

6.1.6. *A járuléknak a szolgáltatásnyújtás szabadságának elvével való összeegyeztethetősége*

(75) A valamennyi online lóverseny-fogadási szolgáltatóra, köztük a PMU-re is megkülönböztetésmentes módon kirótt járulék semmilyen módon nem érinti a szolgáltatásnyújtás szabadságának az EUMSZ 56. cikkében foglalt elvét, illetve az EUMSZ 110. cikke szerinti megkülönböztetésmentesség elvét.

6.2. **A bejelentett intézkedést ellenző érdekelt felek észrevételei**

(76) Az intézkedést két érdekelt fél, egy szövetség és egy névtelenséget kérő szervezet ellenezte. A bejelentett intézkedést ellenző érdekelt felek főbb érvei a következők:

6.2.1. *Az állami támogatás megléte*

(77) Az érdekelt felek hangsúlyozták, hogy a lóversenytársaságok közszolgáltatási kötelezettségeiről és az anyavállalatok intézkedéseinek részletes szabályairól szóló, 2010. november 2-i 2010-1314. sz. rendelet mellékletében szereplő előírások értelmében a lóversenytársaságoknak szavatolniuk kell, hogy a francia versenyek továbbra is ugyanolyan vonzerővel bírjanak, mint a többi tagállamban rendezett versenyek. Ez a rendelkezés megerősíti az intézkedésnek a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatását és az e szintet érintő versenytorzulás lehetőségét.

(78) Tekintettel arra, hogy a PMU vállalkozások pillanatnyi csoportosulása, nem más, mint azon lóversenytársaságok ernyőszervezete, amelyek egyszerre fogadójáték-szolgáltatók és lóversenyszervezők. A két tevékenység megkülönböztetése mesterséges. Ennélfogva a bevezetett járulék az online fogadójáték-szolgáltatókat saját versenytársaik finanszírozására kötelezi, ami nyilvánvalóan torzítja a lóverseny-fogadási szolgáltatók közötti versenyt.

6.2.2. *Nyilvánvaló mérlegelési hiba az új általános érdekű szolgáltatás tekintetében*

(79) Az érdekelt felek szerint a francia hatóságok nyilvánvaló hibát követtek el azzal, hogy a lóversenytársaságok tevékenységeit általános gazdasági érdekű szolgáltatásnak minősítették.

(80) Különösen nem került sor előzetes nemzeti vitára az említett általános gazdasági érdekű szolgáltatás létrehozásáról, valamint az Államtanács nem indokolta külön e szolgáltatás létrehozásának szükségességét.

(81) Éppen ellenkezőleg, az Államtanács korábban több ízben hivatalosan megállapította, hogy a versenyek szervezése nem általános gazdasági érdekű szolgáltatás ([24]), és átfogóbb szinten Franciaország több mint egy évszázada olyan lóverseny-ágazati struktúrát alakított ki, amely minden közszolgáltatási dimenziót nélkülöz.

(82) Az érdekelt felek véleménye szerint az online szerencsejáték-piac megnyitásának célja a PMU által folytatott, az általános érdek és a közszolgáltatás fogalmával meglehetős ellentmondásban álló, terjeszkedésre irányuló kereskedelempolitika támogatása volt, lehetővé téve számára különösen azt, hogy a sportfogadás és az online póker területe irányába is diverzifikálja tevékenységeit.

6.2.3. *Az intézkedés szükségessége*

(83) Az érdekelt felek kételyeiknek adtak hangot azzal a kockázattal kapcsolatban, amelyet a francia hatóságok az intézkedés indokolása során említettek, miszerint a más lóverseny-fogadási szolgáltatók jelentette verseny miatt vagy amiatt, hogy a lóversenyfogadások bekebelezik a sportfogadásokat, csökkennek a PMU bevételei.

(84) Az érdekelt felek valójában úgy vélik, hogy ez a veszély nem jelentős, mivel:

— 2010-ben a PMU internetes forgalma összesen 39 %-kal, az online lóversenyfogadások tekintetében pedig 10 %-kal nőtt. A verseny előtti megnyitásnak köszönhetően a PMU megkezdhette online póker- és sportfogadási tevékenységét, így bővítve ügyfélkörét. Nyeresége 2010-ben 18 %-kal emelkedett.

— A francia versenyhatóság szerint a PMU 85 %-os piaci részesedéssel uralja az online lóverseny-fogadási piacot, és a hagyományos fogadások terén érvényesülő monopóliumát is figyelembe véve jelentős erőfölénnyel rendelkezik. Még abban az esetben is piacvezető, ha a 40–55 %-os piaci részesedésű sportfogadást is figyelembe vesszük.

— A sportfogadás és a lóversenyfogadás nem helyettesíthető egymással, mivel a játékosok szükséges szakértelme, korcsoportja és bevételei, valamint a szolgáltatók fogadójáték-kínálata nagyban különbözik.

(85) Ezenfelül az intézkedés szükségessége azért sem bizonyítható, mert a PMU a hagyományos fogadások terén elfoglalt monopolhelyzetének köszönhetően:

— a fogadóknak – a játékosok nyereményei formájában – az online fogadójáték-szolgáltatóknál magasabb szorzókat kínálhat a tétekre;

— 10 000 értékesítési pontból álló hálózatát és az e hálózatból származó bevételeit igénybe véve finanszírozhatja és népszerűsítheti online tevékenységeit.

6.2.4. *Az adójellegű járulék mértéke és a pénzügyi kiadások kiszámítása*

(86) Az érdekelt felek úgy érveltek, hogy mivel a francia hatóságok nem nyújtottak be átlátható költségvetést a finanszírozandó kiadásokról, a bevezetett járulék célja nem lehet a közszolgáltatási feladat költségeinek fedezése. Mindemellett a járulékból olyan tevékenységeket finanszíroznak majd, amelyekből az online lóversenyfogadást szervezők közvetlenül nem részesülnek.

(87) Még ha indokolható is egy ilyen járulék bevezetése, a francia hatóságok által javasolt 8 %-os kulcs a sportfogadási szolgáltatók által a sportszövetségek részére fizetett, a tétek 1 %-ának megfelelő összegű sportfogadási illetékkel összevetve aránytalan.

6.2.5. *A lovak származásán alapuló diszkrimináció*

(88) Egyes érdekelt felek hangsúlyozták, hogy a PMU által odaítélt díjazások és juttatások közül egyes tenyésztőknek fizetett díjazások kizárólag Franciaországban született lovakra adhatók. Ez a helyzet sérti az EUMSZ 110. cikke szerinti megkülönböztetésmentesség elvét.

6.2.6. *További intézkedések*

(89) Egy érdekelt fél a PMU javára hozott további intézkedéseket említett:

— Az átmeneti intézkedésként az online fogadási tétekre kivetett 8 %-os járulék a hagyományos és online lóversenyfogadások egészére vonatkozó adó csökkentésével együtt előnyhöz juttatja a PMU-t, és alkalmas az eljárást megindító bizottsági határozat joghatásainak megkerülésére. Valójában, noha az online szolgáltatók, köztük online tevékenységei tekintetében a PMU is, 8 %-os járulékot fizetnek, utóbbi a hagyományos tevékenységei tekintetében ezt nem fizeti be. Mindemellett a PMU a hagyományos fogadásszervezési tevékenységének volumene miatt a többi szolgáltatónál nagyobb mértékben élvezi az 1,1 %-os járulékcsökkentés előnyeit.

— PMU és a lóversenytársaságok mentesülnek a nyereségadó megfizetése alól.

— A francia Versenyhatóság a PMU több olyan gyakorlatát is megnevezte, amelyek piaci erőfölénnyel való visszaélésnek minősülhetnek ([25]). Ilyen többek között a PMU által a monopoltevékenységei, illetve versenypiaci tevékenységei során alkalmazott azonos márkajelzés (a PMU márkajelzés), egyes fogadási típusok

([24]) Például: az Államtanács N°141204. sz. ügyben hozott 1979. február 9-i ítélete: „Az 1891. június 2-i törvény rendelkezéseiből és a fogadójátékra alkalmazandó szabályozásból következik, hogy a lóversenytársaságok a versenyek és a fogadási tevékenység megszervezése során nem közszolgáltatási feladatot látnak el, és az állami hatóság ellenőrzése alá tartozó magánjogi jogi személynek minősülnek."

([25]) A Versenyhatóság 2011. január 20-i véleménye az online nyeremény- és szerencsejátékokról.

általános szavakkal történő jelölése (helyre, hármasbefutó stb.), valamint a PMU kártya kibocsátása, amely lehetővé teszi a hagyományos fogadást játszó ügyfelek adatainak gyűjtését. Ezeket az adatokat később felhasználhatják ügyfélszerzéshez az online fogadások területén.

(90) Meg kell jegyezni, hogy ez a határozat csak a Franciaország által bejelentett, a lóversenytársaságok javára hozott intézkedés összeegyeztethetőségét érinti. Semmilyen módon nem jelzi előre a Bizottságnak a fenti (89) preambulumbekezdésben említett további kifogásokkal kapcsolatos jövőbeli álláspontját.

7. FRANCIAORSZÁG MEGJEGYZÉSEI AZ ÉRDEKELT FELEK ÉSZREVÉTELEIT ILLETŐEN

(91) Franciaország 2011. április 4-én benyújtotta az érdekelt felek észrevételeivel kapcsolatos megjegyzéseit. A francia hatóságok e megjegyzéseikben lényegében a 2011. január 18-án benyújtott észrevételeikre hivatkoznak.

(92) A francia hatóságok mindazonáltal kiemelték a következőket:

— 2010-ben a PMU online piaci részesedése hozzávetőleg 15 %-kal csökkent, ami alátámasztja, hogy a lótenyésztési ágazat bevételeinek kiesése valós veszély;

— A Versenyhatóság véleménye nem érinti a szóban forgó ügyet;

— Franciaország nyeremény- és szerencsejátékokkal kapcsolatos politikája alapvetően társadalmi és közérdekű, nem pedig gazdasági vagy kereskedelmi célokat szolgál.

8. A FRANCIAORSZÁGI BEJELENTÉS MÓDOSÍTÁSA

(93) 2013. április 29-én a francia hatóságok az eredeti bejelentésükre vonatkozó módosítást nyújtottak be a Bizottságnak. A francia hatóságok tervei szerint az említett módosított bejelentéssel bevezetett intézkedés 2014. január 1-jétől hajtható végre, feltéve, hogy a Bizottság előzetes hozzájárulását adja.

(94) A francia hatóságok továbbá vállalták, hogy az új rendszer végrehajtásáról az ezen intézkedések 2014. január 1-jére előirányzott hatálybalépését követően két évvel jelentést készítenek a Bizottságnak.

8.1. Az új intézkedés leírása

(95) A francia hatóságok a lóversenyek finanszírozására irányuló intézkedést a korábbiaktól eltérően nem tekintik a lóversenytársaságokra ruházott közszolgáltatási feladat ellentételezésének. Ennélfogva a módosított bejelentés nyomán okafogyottá válnak a Bizottság azzal kapcsolatos aggályai, hogy a lóversenytársaságok tevékenységeit általános gazdasági érdekű szolgáltatásnak minősítették, valamint hogy az intézkedést az EUMSZ 106. cikkének (2) bekezdése alapján engedélyezhették.

(96) Az új intézkedést egy gazdasági ágazatnak, ebben az esetben a lótenyésztési ágazatnak nyújtott támogatásként nevezik meg, amelynek alapja a PMU-nek és a többi online lóverseny-fogadási szolgáltatónak a fogadások tárgyát képező lóversenyek szervezéséhez fűződő közös érdeke.

(97) Következésképpen az online lóverseny-fogadási szolgáltatóktól beszedendő járulék mértékének kiszámításakor kizárólag az azon versenyek szervezéséhez kapcsolódó költségek kompenzációját veszik figyelembe, amelyek előnyeit egyúttal valamennyi online lóverseny-fogadási szolgáltató is élvezi (a továbbiakban: közös érdekű költségek).

(98) A kezdeti bejelentésben előirányzott intézkedéshez képest az új intézkedés csökkenti az adójellegű járulékból származó bevételekből finanszírozandó költségeket. A francia hatóságok számításai szerint a járulék mértéke legfeljebb 5,6 % lesz (a 2010. évi pénzügyi adatok alapján a 2012. évre számítva), míg az eredeti bejelentésben szereplő intézkedés értelmében elérte volna a 8 %-ot (lásd a (113) preambulumbekezdést).

8.2. Kiemelt és nem kiemelt versenyek

(99) A francia hatóságok a közös érdekű költségek meghatározása érdekében (lásd a (97) preambulumbekezdést) különbséget tesznek a kiemelt (azaz fogadás tárgyát képező ([26])) és a nem kiemelt versenyek (amelyekre nem lehet fogadni) között.

(100) Mivel fogadásra – és különösen online fogadásra – csak a kiemelt versenyek esetében van lehetőség, a francia hatóságok úgy vélik, hogy a közös érdekű költségeket indokolt a kiemelt versenyek szervezési költségeibe beleszámítani.

(101) A francia hatóságok a lóversenyekért felelős anyavállalatok egyes költségeinek a kiemelt és nem kiemelt versenyek közötti elosztásához a kiemelt versenyeken részt vevő lovak arányát veszik alapul. Az egyes anyavállalatokra vonatkozó hányadokat az alábbi 2. táblázat ismerteti.

([26]) A kiemelt versenyekre mind online fogadások, mind pedig a PMU értékesítőhálózatán belüli, hagyományos fogadások is köthetők.

2. táblázat

A kiemelt és nem kiemelt versenyeken induló lovak száma

	Cheval français (ügetés)	France Galop (sík- és akadályverseny)
Induló lovak száma összesen	150 822	77 304
Kiemelt versenyen induló lovak száma	58 112 (38,5 %)	48 027 (62 %)
Nem kiemelt versenyen induló lovak száma	92 170 (61,5 %)	29 277 (38 %)

8.3. **A közös érdekű költségek meghatározása és a járulék mértékének kiszámítása**

8.3.1. *A közös érdekű költségek meghatározása*

(102) A francia hatóságok által a 2010. évi pénzügyi adatok alapján meghatározott közös érdekű költségek az alábbiakban költségkategóriák szerinti bontásban szerepelnek:

8.3.2. *Ösztönzők*

(103) Az ösztönzők (2010-ben 493 millió EUR) közé tartoznak a lóversenytársaságok által versenyeztetett lovakhoz kapcsolódóan a tenyésztőket, tulajdonosokat és zsokékat megillető, a lóversenyekért felelős anyavállalatok által kiosztott díjazások és juttatások. A francia hatóságok javaslata szerint a kiemelt versenyekhez kapcsolódó ösztönzőket közös érdekű költségként számolnák el. Ugyanakkor javasolják a síkversenyeken a tulajdonosnak fizetett azon díjak kizárását, amelyeket kizárólag a Franciaországban született vagy nevelt lovak számára tartanak fenn; ezzel választ adnak a Bizottság azzal kapcsolatos fenntartásaira, hogy megfelel-e a járulék a megkülönböztetésmentesség és a szabad szolgáltatásnyújtás elvének, ha a Franciaországban született vagy nevelt lovak számára fenntartott díjazásokat az adójellegű járulékból finanszírozzák (lásd a (151)–(156) preambulumbekezdést). Mindezek alapján a francia hatóságok ebben a kategóriában 321 millió EUR közérdekű költség elszámolását javasolják (ez a lóversenyekért felelős anyavállalatok által odaítélt ösztönzők mintegy 65 %-a).

8.3.3. *A lóversenyekért felelős anyavállalatok által viselt szervezési költségek*

(104) A lóversenyekért felelős anyavállalatok által viselt szervezési költségek (2010-ben […] (*) EUR) a székhelyük működési költségeit, személyi és marketingköltségeiket, a lóversenypályáik működési és személyzeti költségeit, valamint a lóversenypályák karbantartásához és építéséhez kapcsolódó amortizációs költségeket foglalják magukban.

(105) A francia hatóságok ezeket a költségeket csak akkor veszik figyelembe a közös érdekű költségek számítása során, ha azok kiemelt versenyek szervezésével hozhatók összefüggésbe. Egyes olyan költségeket, amelyek előnyeiből azok természetéből adódóan csak a lóversenytársaságok részesülnek (marketingköltségeket) teljes körűen kizárták, míg másokat, például a székhely költségeit a kiemelt versenyeken induló lovak aránya alapján megosztják. Mindezekre figyelemmel a francia hatóságok ebben a kategóriában […] EUR közérdekű költség (azaz a lóversenyekért felelős anyavállalatok összes költségének megközelítőleg […] %-a) elszámolását javasolják.

8.3.4. *A vidéki lóversenytársaságok által viselt szervezési költségek*

(106) A 230 vidéki lóversenytársaság lóversenyszervezéshez kapcsolódó összköltsége 2010-ben […] EUR-t tett ki. A francia hatóságok csak […] EUR-t (azaz a vidéki lóversenytársaságok által viselt összes szervezési költség megközelítőleg […] %-át) számítják bele a közös érdekű költségekbe, amely összeg a 49 társaság által szervezett kiemelt versenyekhez kapcsolódó költségeknek felel meg.

8.3.5. *A versenyeken rögzített képfelvételek készítésének és sugárzásának költségei*

(107) A lóversenyekért felelős anyavállalatok finanszírozzák a kiemelt versenyeken rögzített képfelvételek készítését és élő sugárzását, amelyeket az online szerencsejáték-szolgáltatók rendelkezésére bocsátanak. Ezek a felvételek lehetővé teszik különösen a versenyek eredményének a célvonalnál történő ellenőrzését. A francia hatóságok úgy vélik, hogy ezek a kizárólag a kiemelt versenyeken készült felvételek valamennyi online fogadójáték-szolgáltató számára előnyösek. Ezek hiányában a tétek összege erőteljesen visszaesne. A francia hatóságok ennélfogva a kiemelt versenyeken rögzített képfelvételek készítésének és sugárzásának teljes költségét – azaz 2010-ben […] EUR-t – közös érdekű költségként számolják el.

(108) Ezzel szemben a lótenyésztési ágazat – különösen televíziós csatornák általi – népszerűsítésére fordított egyéb költségeket nem számítják bele a közös érdekű költségekbe ([27]). Meg kell jegyezni, hogy az eredetileg bejelentett közszolgáltatási költségek nem tartalmazták a versenyeken rögzített képfelvételek készítésének és sugárzásának költségeit.

8.3.6. *Dopping elleni küzdelem*

(109) A dopping elleni küzdelem a kiemelt versenyek tekintetében a színvonalas versenyszervezés nélkülözhetetlen eleme, valamint szavatolja a lóverseny-fogadási tevékenységek feddhetetlenségét. A francia hatóságok ennélfogva ezen költségeket – azaz 2010-ben […] EUR-t – maradéktalanul közös érdekű költségnek tekintik.

(*) Üzleti titok

([27]) Többek között a France 3 csatornán sugárzott „La minute hippique" című műsorhoz kapcsolódó költségek.

8.3.7. *Képzés és szociális ellátás*

(110) A lóversenyzés világában foglalkoztatható magasan képzett munkaerő (hajtók, zsokék, lovászok stb.) képzésének összes költsége 2010-ben […] EUR volt. A francia hatóságok […] EUR-t számolnak el közös érdekű költségként, amely a kiemelt versenyekre jutó részaránynak felel meg.

8.3.8. *A lóversenytársaságok bevételei*

(111) A lóversenytársaságok versenyszervezéshez kötődő saját bevételeit (például a nézők által fizetett belépődíjak) ([…] EUR) levonják a közös érdekű költségekből.

8.3.9. *A járulék felső határának kiszámítása*

(112) Az új intézkedés értelmében a járulék N. évre vonatkozó maximális mértékét az N-2. évre vonatkozó közös érdekű költségek és az N-2. évre vonatkozó online és hagyományos lóverseny-fogadási tétösszegek hányadosaként számítják ki.

$$\text{Járulék (max.)} = \frac{\text{Közös érdekű költség (N} - \text{2. év ([28]))}}{\text{Lóverseny-fogadási tétek (N} - \text{2. év)}}$$

(113) Ezt a számítást a 2012. évre alkalmazva a 2010. évi pénzügyi adatok alapján (lásd az alábbi 3. táblázatot) 5,6 %-os felső járulékhatárt kapunk eredményül, mivel a számítás összesen 519 millió EUR közös érdekű költséget vesz figyelembe. Az eredeti bejelentésben foglalt intézkedés ezzel szemben 747 millió EUR összköltség alapján számítva 8 %-os járulékot eredményez.

3. táblázat

A járulék mértékének kiszámítása 2012-re vonatkozóan

	Közös érdekű költségek (2010) ([…] *EUR-ban*)	A bejelentett közszolgáltatások költségei (2010) ([…] *EUR-ban*)
Ösztönzők	[…]	[…]
A lóversenyekért felelős anyavállalatok szervezési költségei	[…]	[…]
A vidéki lóversenytársaságok szervezési költségei	[…]	[…]
A versenyeken rögzített képfelvételek készítése és sugárzása	[…]	[…] (*)
Dopping elleni küzdelem	[…]	[…]
Képzés és szociális ellátás	[…]	[…]
(a) Költségek összesen	[…]	[…]
(b) A lóversenytársaságok saját bevételei	[…]	
(c = a − b) Nettó finanszírozandó költségek	**519**	**747**
(d) Hagyományos és online lóverseny-fogadási tétek összesen	**9 286**	
(e = c/d) A járulék vonatkozó mértéke	**5,6 %**	**8 %**

(*) Az eredetileg bejelentett közszolgáltatási költségek számításakor a versenyeken rögzített képfelvételek készítésének és sugárzásának költségeit nem vették figyelembe.

9. AZ INTÉZKEDÉS ÉRTÉKELÉSE

(114) A (90) preambulumbekezdésben említettek szerint ez a határozat a Franciaország által bejelentett, a lóversenytársaságok javára hozott intézkedés összeegyeztethetőségének vizsgálatára szorítkozik. A (90) preambulumbekezdésben foglaltaknak megfelelően semmilyen módon sem érinti a Bizottságnak a PMU vagy a lóversenytársaságok javára hozott esetleges további – egyes érdekelt felek által kifogásolt és a (89) preambulumbekezdésben említett – intézkedésekkel kapcsolatos jövőbeli álláspontját.

([28]) Tekintettel a járulék mértékének kiszámításához szükséges pénzügyi adatok rendelkezésre állására, a referenciaév az N-2. év.

9.1. **Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatás megléte**

(115) Az eljárást megindító határozatban a Bizottság megállapította, hogy a bejelentett intézkedés az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatást képez. ([29]). A francia hatóságok soha nem cáfolták ezt a következtetést, ahogyan a bejelentés 2013. április 29-i módosítását követő állami támogatási minősítést sem vitatták.

(116) Mindazonáltal az állami támogatássá minősítést indokoló szempontok az egyes érdekelt felek észrevételeinek figyelembevételével az alábbiakban szerepelnek.

9.1.1. *Állami források*

(117) A Bizottság határozathozatali gyakorlatával és az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatával összhangban az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami források minden olyan pénzügyi eszközt magukban foglalnak, amelyet a hatóságok felhasználhatnak vállalkozások támogatására, anélkül, hogy jelentősége lenne annak, hogy ezen eszközök állandó jelleggel az állam vagyonába tartoznak-e, vagy sem. Következésképpen, még ha a szóban forgó intézkedésnek megfelelő összegek nincsenek is állandó jelleggel a hatóságok birtokában, azon tény, hogy folyamatosan állami ellenőrzés alatt maradnak, és így az illetékes nemzeti hatóságok rendelkezésére állnak, elegendő ahhoz, hogy azokat állami forrásoknak minősítsék ([30]). Ezenfelül az, hogy a források eredetileg magánjellegűek, szintén nem akadálya annak, hogy azok az e rendelkezés értelmében vett állami forrásnak minősüljenek ([31]).

(118) Az ítélkezési gyakorlat szerint önmagában az, hogy egy adott ágazat bizonyos gazdasági szereplői javára szóló támogatási programot részben vagy egészben a hatóság által előírt, és az érintett gazdasági szereplőktől beszedett hozzájárulásokból finanszíroznak, nem elegendő e program állami támogatás jellegének megszüntetéséhez ([32]).

(119) A szóban forgó ügyben az online lóversenyfogadásokra kivetett járulékot a nemzeti jogszabály (a 2010. május 12-i törvény) kötelező jelleggel vezeti be, és az összeget ugyanezen jogszabály a lóversenytársaságok javára ítéli oda, amelyek az intézkedés kedvezményezettjei. Az intézkedést tehát állami forrásból finanszírozzák.

([29]) Lásd az eljárást megindító határozat (79) preambulumbekezdését.

([30]) A Bíróság C-83/98 P. sz. Franciaország/Ladbroke Racing kontra Bizottság ügyben hozott 2000. május 16-i ítélete (EBHT 2000., I-3271. o.), 50. pont, és a Bíróság C-482/99. sz. Franciaország kontra Bizottság ügyben hozott 2002. május 16-i ítélete (EBHT 2002., I-4397. o.), 37. pont.

([31]) A Törvényszék T-358/94. sz. Air France kontra Bizottság ügyben hozott 1996. december 12-i ítélete (EBHT 1996., II-2109. o.), 63–65. pont, és a Törvényszék T-243/09. sz. Fedecom kontra Bizottság ügyben hozott 2012. szeptember 27-i ítélete (az EBHT-ban még nem tették közzé), 48. pont.

([32]) A Bíróság C-78/76. sz. Steinike & Weinlig ügyben hozott 1977. március 22-i ítélete, EBHT 1977., 595. o., 22. pont; a C-259/85. sz. Franciaország kontra Bizottság ügyben hozott 1987. november 11-i ítélete, EBHT 1987, 4393. o., 23. pont; és a Törvényszék Fedecom kontra Bizottság ügyben hozott, fent említett ítélete, 49. pont. E tekintetben lásd még a következőt: a Bíróság C-173/73. sz. Olaszország kontra Bizottság ügyben hozott 1974. július 2-i ítélete, EBHT 1974., 709. o., 27. és 35. pont.

9.1.2. *Előny*

(120) A bejelentett intézkedés, amelynek értelmében az online lóversenyfogadásokra kivetett adójellegű járulékból származó bevételeket a jelenleg a lóversenytársaságok által saját bevételeikből fedezett tevékenységek finanszírozására kell fordítani, elvben gazdasági előnyhöz juttatja a lóversenytársaságokat. A lóversenytársaságok napi tevékenységeit, például a lóversenyek szervezését ennélfogva részben állami forrásokból finanszírozzák.

(121) Ezenfelül a lóversenytársaságok – PMU-tagságukra tekintettel – a gyakorlatban egyúttal online fogadójáték-szolgáltatók is. Vállalkozások pillanatnyi csoportosulásaként a PMU átlátható struktúrával rendelkezik. Ennélfogva a PMU a lóverseny-fogadási tevékenységéből származó bevételeit átadja a lóversenytársaságoknak, amelyek a PMU fejlesztését és a versenyszervezést egyaránt a lóverseny-fogadási bevételekből finanszírozzák. Mindemellett kizárólag ezek a lóversenytársaságok végezhetnek a PMU saját tevékenységeinek fejlesztésére irányuló jelentős beruházásokat, amennyiben erre szükség van.

(122) Ennélfogva az intézkedés, amelynek célja, hogy a lóversenytársaságok számára abban az esetben is biztosítson egy bizonyos jövedelemszintet, ha a PMU tevékenysége az online lóverseny-fogadási piac verseny előtti megnyitása miatt esetlegesen csökkenne, közvetve lehetővé teszi, hogy ezen a piacon megóvják és megerősítsék a PMU pozícióját.

9.1.3. *Szelektivitás*

(123) Amennyiben az online lóverseny-fogadási szolgáltatókra kirótt adójellegű járulék bevételeit túlnyomórészt visszajuttatják a PMU-hoz tartozó lóversenytársaságokhoz, az intézkedés nyilvánvalóan szelektív jellegű.

9.1.4. *A verseny torzulása és a kereskedelem érintettsége*

(124) A kereskedelem érintettségét és a verseny torzulását a versenyszervezési és a fogadási tevékenység szempontjából egyaránt meg kell vizsgálni.

(125) A Bizottság a lóversenytársaságok és a PMU részére juttatott feltételezett támogatásokról szóló 97/C 163/03 közleményében ([33]) úgy ítélte meg, hogy létezik a lóversenyfogadások közösségi piaca, hogy a lóverseny-fogadási tétek gyűjtése Közösségen belüli kereskedelem tárgyát képezi, és hogy a fogadásokat bonyolító vállalkozások versenyben állnak egymással.

(126) A kizárólag a francia Mezőgazdasági Minisztérium által engedélyezett lóversenytársaságok javát szolgáló járulék természetéből adódóan torzíthatja a versenyt a lóverseny-fogadási szolgáltatók és a lóversenyszervezés piacán, ahol a lóversenytársaságok integrált módon működnek.

([33]) A C-4/97. (korábbi NN 35/93.) sz. ügyről szóló 97/C 163/03. sz. közlemény: A Bizottság Közleménye a Szerződés 93. cikkének (2) bekezdése értelmében a tagállamok és a többi érdekelt fél számára a Franciaország által a PMU-höz és a PMH-hoz tartozó lóversenytársaságok részére nyújtott feltételezett támogatásokról, 4. oldal.

(127) Ezenfelül érdemes megjegyezni, hogy a lóversenytársaságok közszolgáltatási kötelezettségeiről és a lóversenyekért felelős anyavállalatok által hozott intézkedések részletes szabályairól szóló, 2010. november 2-i 2010-1314. sz. rendelet előírja, hogy a lóversenytársaságok „a legjobb szakemberek részvételének előmozdítása érdekében biztosítják a francia versenyek külföldön szervezett hasonló versenyekkel szembeni vonzerejének megőrzését".

(128) A magas díjazás ([34]) fenntartásával – amelynek köszönhetően hosszú távon megtarthatók a legjobb lovak (és elkerülhető például, hogy eladják őket külföldre), több játékost lehet vonzani és a más európai lóversenytársaságok által szervezett versenyeken kötött fogadásokkal szemben maximalizálhatók a francia lóversenytársaságoknál kötött fogadásokból származó bevételek – a francia hatóságok által bejelentett intézkedés torzíthatja az egyes tagállamok lóversenytársaságai közötti versenyt.

(129) Megállapítható továbbá, hogy a francia versenyekre más tagállamok fogadójáték-szolgáltatói is fogadnak tételeket ([35]). A lóversenytársaságok javára hozott intézkedés ezért természetéből adódóan érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

9.2. **Az intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetősége az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdése c) pontjának értelmében**

(130) A Bizottság úgy véli, hogy a bejelentett intézkedés az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjában előírt eltérés értelmében a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető, ez a pont ugyanis engedélyezi „az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás[t], amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekkel ellentétes mértékben".

(131) A Bizottság az említett cikk alapján több olyan támogatási ügyet is a belső piaccal összeegyeztethetőnek minősített, amely egy adott ágazat vállalkozásaira kivetett adó útján kívánt finanszírozni az ágazat egészének javára végzett kollektív tevékenységeket, amennyiben ezen intézkedések célja a műszaki fejlődés terjesztése, a vállalkozások színvonalának, versenyképességének és termelékenységének javítása vagy a piaci szükségletekhez való alkalmazkodásának elősegítése volt ([36]).

(132) A francia hatóságok által bejelentett új intézkedés eleget tesz e megközelítés feltételeinek: az intézkedés a lótenyésztési ágazatnak nyújtott támogatást képez, amelynek előnyeit a járulékfizetésre kötelezett valamennyi online lóverseny-fogadási szolgáltató élvezi. A támogatás átfogó összeegyeztethetőségének meghatározásához mindenekelőtt azt kell megvizsgálni, hogy a járulékból finanszírozott költségek közös érdekűnek minősülnek-e. Ezenfelül az adójellegű járulék és a lóversenytársaságoknak nyújtott támogatás közötti szoros kapcsolat miatt ([37]) az eljárást megindító határozat felhívta a figyelmet arra, hogy a támogatás összeegyeztethetősége nem állapítható meg annak ellenőrzése nélkül, hogy a járulék összeegyeztethető-e a szolgáltatásnyújtás szabadságának az EUMSZ 56. cikkében foglalt elvével, valamint az EUMSZ 110. cikke szerinti megkülönböztetésmentesség elvével. ([38]).

(133) A (131) preambulumbekezdésben említett megközelítéssel összhangban a Bizottság úgy véli, hogy a bejelentett intézkedés nem az EUMSZ 107 cikke (3) bekezdése c) pontjának alkalmazása tekintetében jelenleg hatályos irányelvek hatálya alá tartozik, hanem az a Szerződés e rendelkezése alapján közvetlenül engedélyezhető. Annak megállapítása érdekében, hogy egy adott intézkedés az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethető-e a belső piaccal, a Bizottság szembe állítja az intézkedés kedvező hatását (közös érdekű célkitűzés megvalósulása) annak lehetséges negatív hatásaival (a kereskedelem és a verseny torzulása) ([39]). Az intézkedés vizsgálata az alábbi kérdések alapján, három szakaszban történik:

1. A támogatási intézkedés pontosan meghatározott, közös érdekű célt szolgál?

2. Amennyiben igen, a támogatási intézkedés megfelelő eszköz-e a közös érdekű célkitűzés megvalósításához? E tekintetben a következő kérdéseket kell megvizsgálni:

   a) megfelelő eszköz-e a támogatás vagy léteznek más, illetve megfelelőbb eszközök?

   b) van-e ösztönző hatása a támogatásnak?

   c) a támogatás arányban áll-e a kitűzött célokkal?

([34]) A francia hatóságok jelezték, hogy a Franciaországban kiosztott díjazások és juttatások összege meghaladja az európai átlagot.

([35]) A PMU vezérigazgatója, Philippe Germond többek között a Les Echos nevű lapnak adott interjúban elmondta, hogy *„a francia versenyekre tételeket fogadó külföldi fogadójáték-szolgáltatók aránya 2010-ben jelentősen, 20 %-kal nőtt*". Ugyanebben a cikkben említi továbbá a PMU és egy görög szolgáltató között létrejött jelentős szerződéseket, valamint a Belgiumban a Ladbrokes vállalattal a fogadási összegek elosztásáról kötött megállapodást.

([36]) Példák a Bizottság határozathozatali gyakorlatából: 472/2000. sz. támogatás – adójellegű járulék bevezetése a francia bőripari, bőrfeldolgozó- és cipőipari szakmaközi fejlesztési bizottság (Comité Interprofessionnel de Développement des Industries du Cuir, de la Maroquinerie et de la Chaussure) által ezen ágazat javára végzett kollektív tevékenységek finanszírozása céljából. 163/2002. sz. támogatás: adójellegű járulék bevezetése a Bureau National Interprofessionnel du Cognac által a konyakipar javára végzett kollektív tevékenységek finanszírozása céljából. 496/2000. sz. támogatás: az óra-, ékszer- és drágakőipari, valamint aranyműves termékekre kivetett adójellegű járulék bevezetése az óra-, ékszer- és drágakőipari, valamint aranyműves szakmai fejlesztési bizottság (Comité professionnel de développement de l'horlogerie, de la bijouterie; de la joaillerie et de l'orfèvrerie) és az Óraipari Szakmai Központ (Centre technique de l'industrie horlogère) által ezen ágazat javára végzett kollektív tevékenységek finanszírozása céljából.

([37]) A megítélt támogatás mennyiségét közvetlenül a járulékbevétel összege határozza meg.

([38]) Lásd az eljárást megindító határozat (57) preambulumbekezdését.

([39]) Lásd a következőt: Állami támogatási cselekvési terv — Kevesebb és célzottabb állami támogatás: ütemterv az állami támogatás 2005–2009 közötti reformjához, COM(2005) 107 végleges, 19. és 20. pont.

3. A verseny torzulása és a kereskedelem érintettsége kellően korlátozott-e ahhoz, hogy az intézkedés pozitív átfogó hatással bírjon?

9.2.1. *Közös érdekű célkitűzés*

(134) A fogadások tárgyát képező lóversenyek finanszírozási terhének az online lóverseny-fogadási szolgáltatók közötti egyenlő elosztásával az intézkedés tisztességes versenyfeltételeket biztosít e szolgáltatók számára az új, liberalizált online lóverseny-fogadási piacon. Következésképpen az intézkedés az Unión belüli szolgáltatásnyújtás szabadságának az EUMSZ 56. cikkében foglalt elvével összhangban egyúttal elősegíti az online szerencsejáték-ágazat liberalizációjára irányuló célkitűzést.

(135) Az online szerencsejátékok franciaországi liberalizációja összhangban áll „Az online szerencsejátékok a belső piacon" című, 2011. március 24-i bizottsági zöld könyvben megfogalmazott, az online szerencsejátékok tagállami jogi szabályozásának kialakítására, valamint az érdekelt felek nagyobb jogbiztonságának megteremtésére irányuló célkitűzéssel ([40]).

(136) Az online szerencsejátékok franciaországi liberalizációja ezenfelül összhangban áll az Európai Bizottság online szerencsejátékokról szóló 2012. október 23-i közleményében hangsúlyozott azon célkitűzéssel is, amely a tagállamokban az online szerencsejátékok jogi keretének kialakításához való hozzájárulásra, továbbá arra irányul, hogy minden érdekelt fél számára biztosított legyen a fokozottabb jogi érthetőség ([41]).

(137) Mindemellett a bejelentett intézkedés hozzájárul a lófélék tenyésztésének ésszerű fejlesztéséhez, valamint a lótenyésztéshez, ami szintén közös érdekű célkitűzésnek tekinthető. A versenyeztetésre szánt lovak kereskedelméről, valamint a versenyen való részvétel feltételének megállapításáról szóló 1990. június 26-i 90/428/EGK tanácsi irányelv ([42]) preambulumbekezdéseiben a Tanács elismeri „a lófélék tenyésztése ésszerű fejlesztésének" fontosságát, és felhívja a figyelmet arra, hogy „a lófélék és különösen a versenylovak tenyésztése és tartása általában a mezőgazdasági ágazat részét képezi, és […] a gazdálkodó népesség egy részének jövedelemforrását jelenti".

(138) A Bizottság ennélfogva megállapítja, hogy a francia hatóságok által bejelentett támogatási intézkedés pontosan meghatározott közös érdekű célt szolgál.

9.2.2. *Az intézkedés megfelelő jellege*

(139) Valamely támogatási intézkedés akkor tekinthető szükségesnek és kiegyensúlyozottnak, ha olyan megfelelő eszközt képez, amely lehetővé teszi egy meghatározott közös érdekű célkitűzés elérését, ösztönző hatást gyakorol a támogatás kedvezményezettjeire és nem torzítja a versenyt.

9.2.3. *A támogatás megfelelő eszköz*

(140) A francia kormány úgy határozott, hogy liberalizálja az online lóversenyfogadások piacát. A liberalizáció előtt a lóversenyeket szinte kizárólag a lóversenytársaságok által a PMU-n keresztül szervezett lóversenyfogadásokból származó bevételekből finanszírozták. A támogatási intézkedés célja, hogy a francia piacon online lóversenyfogadás biztosítására jogosult valamennyi szolgáltató között egyenlően ossza meg a lóversenyek finanszírozási terheit. Következésképpen a támogatás a lóverseny-fogadási szolgáltatók közötti tisztességes verseny biztosítása szempontjából maradéktalanul indokolt, mivel megakadályozza, hogy a PMU versenytársai anélkül jussanak részesedéshez az online fogadások piacán, hogy hozzájárulnának a lóversenyek szervezési költségeihez. Ennélfogva az intézkedés szavatolja a lóversenyek fenntarthatóságát és azoknak a lótenyésztésre, valamint a lótenyésztési ágazat egészére gyakorolt kedvező hatásait.

(141) A belső piaci online szerencsejátékokról szóló 2011. március 24-i zöld könyvében a Bizottság rámutat arra, hogy „A lóversenyzés egyik jellemvonása más sportágakkal összehasonlítva az, hogy vonzereje elsősorban a szerencsejátékosokat bűvöli el. Ezért más sporteseményekhez képest életképessége sokkal inkább függ a szerencsejátékokból befolyó bevétel elegendő mértékétől, amelyet visszaforgatnak e tevékenységbe." ([43])

(142) A fentiekre tekintettel a francia hatóságok által bejelentett intézkedés megfelelő eszköz a lóversenyek fenntarthatóságának biztosítására és az online lóversenyfogadások új, liberalizált piacán folytatott tisztességes kereskedelem biztosítására irányuló célkitűzés eléréséhez.

9.2.4. *A támogatás ösztönző hatása*

(143) Az intézkedés hiányában a lóverseny-fogadási ágazatban kialakuló verseny nyomán hosszú távon csökkenhetnének a lóversenytársaságok bevételei, ami az ágazati tevékenység szűküléséhez és akár megszűnéséhez is vezethet.

(144) Tekintettel arra, hogy a lóversenytársaságok tevékenységeit a lóverseny-fogadási bevételekből finanszírozzák, a támogatási intézkedés közvetlenül befolyásolja a lóversenytársaságok magatartását azáltal, hogy lóverseny-szervezési tevékenységeik fenntartására és fejlesztésére ösztönzi őket.

9.2.5. *A támogatás arányossága*

(145) A támogatási intézkedés azt kívánja biztosítani, hogy a lóverseny-fogadási szolgáltatók egyenlő mértékben viseljék a kiemelt versenyek szervezéséhez közvetlenül kapcsolódó költségeket. A járulék mértékének számításakor alkalmazott módszer biztosítja, hogy az online lóversenyfogadásokból származó teljes összeg, és ennélfogva a lóversenytársaságok részére nyújtott támogatás végösszege ne haladja meg a közös érdekű költségek összegét.

([40]) Európai Bizottság, Zöld könyv az online szerencsejátékokról a belső piacon, COM(2011) 128 végleges, 7. o.

([41]) Európai Bizottság, Úton az online szerencsejátékokra vonatkozó átfogó európai keretrendszer felé, COM(2012) 596, 4. o.

([42]) HL L 224., 1990.8.18., 60–61. o.

([43]) Az Európai Bizottság 2011. március 24-i zöld könyve az online szerencsejátékokról a belső piacon (COM(2011) 128 végleges), lásd a 35. oldalt.

(146) Egyéb költségeiket továbbra is maguk a lóversenytársaságok viselik, ideértve a nem kiemelt versenyek vagy azon költségek finanszírozását, amelyek előnyeiből a PMU-n kívül más lóverseny-fogadási szolgáltatók nem részesülnek.

(147) A fentiek alapján a Bizottság úgy véli, hogy a támogatási intézkedés eleget tesz az arányossági feltételnek.

9.2.6. *A tagállamok közötti versenyre és kereskedelemre gyakorolt hatások*

(148) A lóversenytársaságok részére nyújtott támogatás, aránytalansága esetén sérthetné az európai lóversenyágazat szereplői közötti versenyt. Mivel az intézkedés arányos (lásd a (145)–(147) preambulumbekezdést), nem áll fenn annak a veszélye, hogy aránytalan előnyhöz juttatja a francia lóversenytársaságokat.

(149) Ezenfelül a támogatásról akkor lehetne megállapítani, hogy kedvezőtlenül érinti a tagállamok közötti versenyt és kereskedelmet, ha finanszírozásának módja – a szóban forgó ügyben az online lóversenyfogadásokra kivetett járulék – ellentétes lenne a szolgáltatásnyújtás szabadságának az EUMSZ 56. cikkében foglalt elvével, valamint az EUMSZ 110. cikke szerinti megkülönböztetésmentesség elvével. Az alábbi elemzésre figyelemmel a Bizottság megállapítja, hogy ilyen kedvezőtlen hatások nem érvényesülnek. Az intézkedés összességében kedvez a versenynek, amennyiben biztosítja az online lóverseny-fogadási szolgáltatók közötti tisztességes versenyt.

9.2.7. *A járuléknak a szolgáltatásnyújtás szabadsága és a megkülönböztetésmentesség elvével való összeegyeztethetősége*

(150) A Bizottság szerint az eredeti intézkedés esetében három, az alábbiakban ismertetett szinten érvényesülhet a hátrányos megkülönböztetés, illetve sérülhet a szolgáltatásnyújtás szabadságának elve. A francia hatóságok az eredeti bejelentésben előirányzott intézkedés módosításával vagy kellő kötelezettségvállalásokkal történő kiegészítésével a Bizottság által meghatározott valamennyi kockázatot orvosolták.

9.2.8. *Hátrányos megkülönböztetés egyes díjazások odaítélése során*

(151) A Bizottság aggályosnak vélte, hogy a tenyésztőknek és a tulajdonosoknak járó díjazásokat a járulékból finanszírozzák, ha ezeket a Franciaországban született vagy nevelt lovak számára kell fenntartani (a galoppversenyek esetében ez volt a helyzet). Ily módon a Franciaországon kívül letelepedett európai szolgáltatók által kötelezően befizetett járulékokból olyan díjazásokat finanszíroznának, amelyekből kizárólag a Franciaországban született vagy nevelt lovak tenyésztői és tulajdonosai részesülhetnek.

(152) Az előző preambulumbekezdésben említett probléma kiküszöbölése érdekében a francia hatóságok kizárták a járulék által finanszírozott közös költségek számításából a Franciaországban született vagy nevelt lovak számára fenntartott díjazásokat (lásd a (103) preambulumbekezdést).

9.2.9. *Egyes lóverseny-fogadási szolgáltatók hátrányos megkülönböztetése a járulékból származó haszon tekintetében*

(153) A járulék, amely lényegében a PMU versenytársai és az online fogadási tevékenységeket is folytató lóversenytársaságok közötti költségátruházást valósít meg, akkor lenne megkülönböztető jellegű, ha az abból finanszírozott költségek nagyobb előnyhöz juttatnák a lóversenytársaságokat és a PMU-t, mint más fogadójáték-szolgáltatókat.

(154) A Bizottság úgy véli, hogy a járulékból származó haszon tekintetében a lóverseny-fogadási szolgáltatók közötti megkülönböztetés kockázatát ellensúlyozza, ha a finanszírozott költségek valamennyi lóverseny-fogadási szolgáltató közös érdekeit szolgálják.

(155) A Bizottság azonban úgy ítéli meg, hogy amennyiben a közös érdekű költségek megnövekednek, ezt a túlnyomórészt a lóversenytársaságok döntéseiből fakadó növekedést – különösen az ösztönzők tekintetében – ellenőrzésekkel kell korlátozni. El kell kerülni, hogy amennyiben költségeiket részben a PMU versenytársai finanszírozzák, a lóversenytársaságok ésszerűtlen mértékben próbálják növelni az ösztönzőket, előbbieknek ugyanis így magasabb járulékot kellene fizetniük.

(156) A fenti kockázat kiküszöbölése, valamint a közös érdekű költségek ésszerű mértékű növekedésének biztosítása érdekében a francia hatóságok vállalták az alábbi ellenőrzési intézkedések végrehajtását:

— A lóversenytársaságokat szigorú ellenőrzésnek vetik alá, amelynek során az állam, és különösen a mezőgazdasági, illetve a gazdasági és pénzügyminisztérium – a lóversenytársaságokról és a fogadójátékról szóló 1997. május 5-i 97-456. sz. rendelet és annak „*Pénzügyi ellenőrzés*” című V. címe értelmében – pénzügyi ellenőrzés alá vonja a lóversenytársaságok pénzügyi eszközeit.

— A Számvevőszék által az adójellegű járulékok valamennyi kedvezményezettje tekintetében elvégzett szabályozási ellenőrzés.

(157) A Bizottság véleménye szerint a fenti ellenőrzési módok lehetővé teszik a francia hatóságok számára annak biztosítását, hogy a közös érdekű költségek növekedése ésszerű maradjon, és ne növelje a lóversenytársaságok járulékfizetésből származó hasznát. A közös érdekű költségek változásait a Bizottság a francia hatóságok által benyújtandó végrehajtási jelentés alapján is nyomon fogja követni (lásd a (94) preambulumbekezdést).

9.2.10. *Egyes lóverseny-fogadási szolgáltatók hátrányos megkülönböztetése a járulékfizetési kötelezettség tekintetében*

(158) Emlékeztetni kell arra, hogy a PMU a hagyományos lóverseny-fogadási tevékenység területén monopóliummal rendelkezik, és ennek köszönhetően a kiemelt versenyekből is származik haszna, noha az adójellegű járulékot nem köteles megfizetni. A Bizottság szerint gondoskodni kell arról, hogy az online lóverseny-fogadási szolgáltatók, köztük a PMU online bevételeihez hasonlóan a

PMU hagyományos lóverseny-fogadási monopóliumából származó bevételek is azonos módon hozzájáruljanak a kiemelt versenyek finanszírozásához.

(159) A francia hatóságok úgy vélik, hogy a hagyományos és az online fogadás közötti egyensúly biztosított, mivel:

— A PMU monopóliumából származó, a lótenyésztési ágazatba visszaforgatott jövedelem strukturális szinten jóval magasabb a tervezett online lóverseny-fogadási járulékból származó bevételnél. Az ágazatban 2011 és 2012 során tapasztalt, a 2010. évi törvény előírásai nyomán létrejött megtérülés mértéke a tétek közel 10 %-ának felel meg (a PMU hagyományos lóverseny-fogadási tétekből származó nettó eredményéről szóló jelentés). E 10 %-os arány messze meghaladja az online fogadásokra kivetett, 5,6 %-os járulék mértékét.

— A PMU igazgatótanácsában képviselt lóversenytársaságoknak, és különösen a szavazatok 40 %-át birtokló anyavállalatoknak szintén érdekükben áll, hogy a PMU hozzájárulása – amelynek alapján az általuk felhasználható éves források mennyiségét meghatározzák – ne csökkenjen, azért is, mert ez a csökkenés a kiemelt versenyek mellett a nem kiemelt versenyek szervezését is érintené, amelyeket kizárólag a PMU által a lótenyésztési ágazatnak juttatott bevételek függvényében finanszíroznak.

(160) A francia hatóságok ugyanakkor kötelezettséget vállaltak arra, hogy a PMU igazgatótanácsában tagsággal és a szavazatok 40 %-ával rendelkező állami képviselőkön keresztül felkérik a PMU-t, hogy a hagyományos lóverseny-fogadási tétek összegének az online lóversenyfogadásokra vonatkozó adójellegű járulék mértékével legalább megegyező hányadát minden évben fizessék ki a lótenyésztési ágazat számára.

(161) Amennyiben a PMU által javasolt költségvetés szerint az online fogadásokra vonatkozó adójellegű járulék mértékénél alacsonyabb összeget forgatnának vissza az ágazatba, és ha a lóversenytársaságok a PMU igazgatótanácsában az állami képviselőket kisebbségbe szorítva jóváhagynák ezt a költségvetést, a francia hatóságok kötelezettséget vállalnak arra, hogy az illetékes minisztériumok a lóversenytársaságokról és a fogadójátékról szóló 1997. május 5-i 97-456. sz. rendelet alább idézett, 33. cikkében biztosított jogukkal élve elutasítják a költségvetést: „A lóversenytársaságok és a 12. cikk I. pontjában említett kollektív szervezetek [ezen belül a PMU] költségvetése és annak a költségvetési év során végrehajtott módosításai csak az alábbi 34. cikkben meghatározott hatóságok jóváhagyását követően lépnek hatályba. Jóváhagyásnak minősül, ha az említett hatóságok a dokumentumok kézhezvételét követő egy hónapon belül nem emelnek kifogást. Amennyiben a költségvetési év kezdetéig nem születik döntés, beruházási kiadások nem merülhetnek fel, és az előző költségvetés terhére írt működési kiadások összege – 5 %-os csökkentéssel – a költségvetés-tervezet jóváhagyásáig megújítható.”

(162) A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a PMU, a lóversenytársaságok és az állam közötti különleges kapcsolatokra is figyelemmel a francia hatóságok fenti kötelezettségvállalásai szavatolják a járulék hagyományos és online fogadások közötti semlegességét. Ezt a szempontot a Bizottság a francia hatóságok által benyújtandó végrehajtási jelentés alapján is ellenőrizni fogja (lásd a (94) preambulumbekezdést).

(163) A Bizottság a fenti elemzésre tekintettel megállapítja, hogy a lóversenytársaságoknak nyújtott támogatási intézkedés finanszírozására szolgáló járulék összeegyeztethető a szolgáltatásnyújtás szabadságának és a megkülönböztetésmentességnek az elvével. Az intézkedés finanszírozási módja tehát nem módosítja a kereskedelmi feltételeket a közös érdekkel ellentétes mértékben. Ennélfogva a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az intézkedés az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdése c) pontjának értelmében összeegyeztethető a belső piaccal.

10. **KÖVETKEZTETÉS**

(164) A Bizottság úgy véli, hogy a módosított, bejelentett támogatási intézkedés az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősül.

(165) A Bizottság szerint ugyanakkor a támogatás eleget tesz azoknak a feltételeknek, amelyek alapján az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdése c) pontjának értelmében a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető.

(166) A Bizottság különösen úgy véli, hogy a Franciaország által a támogatás finanszírozási módja tekintetében végrehajtott módosítások biztosítják, hogy a járulék összhangban álljon a szolgáltatásnyújtás szabadságának az EUMSZ 56. cikkében foglalt elvével és az EUMSZ 110. cikke szerinti megkülönböztetésmentesség elvével.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Franciaország által a lóversenytársaságok részére nyújtani tervezett állami támogatás az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdése c) pontjának értelmében összeegyeztethető a belső piaccal.

Következésképpen e támogatás végrehajtása engedélyezett.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Francia Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2013. június 19-én.

a Bizottság részéről
Joaquín ALMUNIA
alelnök